

zabiti jo bode treba, pozabiti! Pač ne lahko, a tako mora biti, tako velewa čast, njena in moja sreča. Čim preje proč, tem lože! Dobro — torej potujem — tako sklepa in sklène. In kakor vidite, nisem se od sinoči do danes boljšega

domislil — tukaj sem.« Lazinski je končal.

Jeli-te, blag mladeneč! To je bil značaj, trdna, neupogljiva volja. Od tistega trenutka sem ljubil Lazinskega.«

(Dalje.)

Podobice.

III. Na Ferdinandovem mostu.

Spomladen dan — če tudi dopoldne meglen — zovejo na Dunaju lep dan. Opoldne je prisijalo toplo solnce skozi gosto meglo. Tedaj pa nemudoma iz suhote! Kam? Kamor gredó vsi Dunajčani — v Prater. Na Ferdinandovem mostu postojim. Rad sem postajal na tem mostu in gledal po obrežju, na katerem posedajo in polegavajo dunajski ubožci. Posebno opoldne, ko posije toplo solnce, izlezejo plaho na obrežje. Umazani, razmršeni, slabo odeti se stegajo tam ti siromaki, ne vedoč, kam bi obrnili oko.

Na levem bregu, prav pred menoj, je čepel sključen mož, morda petdeset let star: zdelan, utrujen in danes bržčas tudi lačen. Zamazano obleko mu je pokrival nepristen, prekuplen 'frak'.

Bog vé, kdo je ta bedni mož?

Stopim nekoliko v stran, da bi mu uzrl obraz. Pošten obraz, a žuljave roke! Torej delavec brez dela... na Dunaju...? In morda oče? soprog? Zrl je srpo v kalno vodo. Včasih je dvignil glavo in nebržno pogledal na most, čez kateri je vrvela nepretrgana vrsta gospóde.

Zakaj bi ne prosil koga miloščine? Prosil? Ali ni to največje ponižanje? Prosil miloščine na ulici na Dunaji? »Prosjačenje je tu prepovedano.« Pa tudi res ne gré prosjačiti na Dunaju vpričo aristokracije. Jaz pa bi bil rad dal podpore neznanemu siromaku, da bi le bil kakorkoli povedal svojo željo. Ozrl se je name, oko se mi je zasolžilo. Videl je solzo v mojih očeh, a prosil ni. Obrne se od mene in stresne! Pogleda me zopet, a sedaj pozorno. Bil sem skoro v zadregi. Očital mi je, kaj hočem, da tam stojim motreč njega neznanca. Ni mi bilo početi nič drugega, nego iti dalje po poti v Prater.

Nisem se še dobro prestopil, začujem za seboj: štrbònk!

Ozrem se plaho — nesrečo sluteč: moža ni bilo več na bregu! Čevlje razparane sem še videl iz vode, potem še enkrat glavo in — ni ga bilo. Strah me je spreletel. Brat mi je utonil, v globoko brezdno se pogreznil! Kdó mi ga otme?! Pozvali so stražnike! Šli so za njim in brodili dvakrat preko vode. Prepozno!

»Ali so ti naši stražniki! Ravno, ko kdo v vodo skoči, ni nikogar poleg. Potem pa ni čudo, da jih pri nas več utone, nego drugodi.« Tako se je jezil debelušast gospod, ki je ravno prišel iz kavarne.

Jaz sem se vrnil domov.

Na mostu se je nabrala tolpa mimogredočega občinstva. Po licu in krvi so bili večinoma Abrahamovi otroci iz Leopoldovega. Njih ni bilo nič groza. Smejali so se. »Dobro mu je«, reče prvi, »spomladi nimajo ljudje drugega dela, pa v vodo skačejo«, pritegne drugi.

»Prav je storil: ne skeli in ne zebe ga več«, pravi tretji. »Iz ljubezni se je potopil, iz ljubezni«, govori četrti, obrnen k svoji spremljevalki.

Meni pa se je srce krčilo v prsih. »Moj Bog, ali tu ni človeške pomoči?«

Od tedaj se ne ustavljam več na Ferdinandovem mostu.

Dr. Pavlica.

IV. Sirota.

Stanoval sem v hiši nekega predmestja v Ljubljani — v majhni sobici pod streho. Moji sobici nasproti je bival pismonoša s svojo ženo in z dvema deklicama.

Poleg moje sobice je bil pod streho nekak prostor za drva, tako nizek, da je moral človek vedno pripognen hoditi. Svetloba je prihajala skozi okroglo luknjo, skozi kakoršno še glave ni mogoče pomoliti. Strop sobici je bila z opeko krita streha, skozi katero je kapala ob deževnem vremenu voda, vrata so bila razpokana, da se je videlo skozi špranje v pristrešek ter je tudi grozovito prepihovalo.

V tej luknji je bivala postarna samica, klicala se je »stara« Mara. Bila je bolna na očeh in tudi grlo se ji je sušilo, da ni mogla glasno govoriti. Revna je bila, a gorje onemu, kateri bi se drznil to reči: ozmerjala bi ga bila ne gledé na svojo hripavost. Tudi na svoje revno stanovanje je bila ponosna — in pač zato je bila srečna.

Tej luknji (drugega izraza skoro ne morem rabiti) nasproti je bilo drugo temu podobno stanovanje.

Notri je bivala stara gospodičina »boljšega stanú« (kakor sem slišal), rojena na gradu W. pri L. Ime ji je bilo gospodičina Maksa. Pri sebi je imela malo deklico z imenom Rozika, ki je hodila takrat v šolo k nunam.

O tej deklici »siroti« hočem nekoliko povedati.

Rojena je bila na gradu W., a nikdo se ni veselil njenega rojstva. Mati njena je kmalu potem na umu zbolela in umrla.

Siroto je vzela k sebi gospodičina Maksa, ki je imela takrat še precej imetja. Ko jo je pa brat ob vse pripravil, šla je k svoji sestri v Ljubljano, kamor je seboj vzela tudi siroto. Pri sestri je živela nekaj let. Ko se je pa ono leto sestra preselila s soprogom v Gorico, iskati si je morala gospodičina Maksa stanovanja. Ker je bila znanka stare Mare, priskrbela ji je ta primerno stanovanje, in tako je prišla gospodičina Maksa s siroto v našo hišo.

Gospodičina Maksa je bila večinoma doma, dekletce pa je hodilo vsak dan v šolo in ostajalo v samostanu tudi opoldne. Tedaj je bilo doma le zjutraj do pol osme ure in zvečer od šeste ure dalje, kakor tudi ob četrtnih in nedeljah. Malo časa je bivala deklica doma, ali gorje ji je prinašalo v tem kratkem času dovolj zaušnic in palic. Pa ne da bi jo bila kaznovala sama gospodičina Maksa, o kaj še! pravico kaznovanja sta si bili prilastili tudi Mara ter pismonoševa žena, in vrstile so se tako, da je jela tepsti druga, ko je opešala prva. Naj vam popišem prizor natančneje.

Ko se zjutraj vzbudim t. j. nekako ob šesti uri, že slišim krik in jok ter